

EESC info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

January 2022 | NL

TGV2/E7: Europees Jaar van de Jeugd 2022: empowerment van jongeren moet beginnen bij klimaatactie

Nu het Europees Jaar van de Jeugd 2022 van start is gegaan, vragen we drie prominente figuren wat zij het meest verwachten van dit jaar. Voor alle ondervraagden zou het Jaar pas geslaagd zijn als jongeren een plaats krijgen aan de tafel waar volwassenen beslissingen nemen die het verschil maken voor het klimaat. **Adélaïde Charlier**, een van de leiders van de Schoolstaking voor het Klimaat-beweging, laat er geen twijfel over bestaan: het Europees Jaar van de Jeugd mag niet op een mislukking uitdraaien, terwijl EESC-vicevoorzitter **Cillian Lohan** en Europees milieucommissaris **Virginijus Sinkevičius** de Europese jongeren prijzen voor hun opvallende protesten waarmee ze deze brandende kwestie bovenaan de EU-agenda hebben doen belanden.

This page is also available in:

- [ES](#)
- [BG](#)
- [CS](#)
- [DA](#)
- [EN](#)
- [DE](#)
- [ET](#)
- [FR](#)
- [EL](#)
- [GA](#)
- [HR](#)
- [IT](#)
- [LV](#)
- [LT](#)
- [HU](#)

- [MT](#)
- [PL](#)
- [PT](#)
- [FI](#)
- [RO](#)
- [SK](#)
- [SL](#)
- [SV](#)

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

HOOFDARTIKEL

Samen de energie vinden om de toekomst met optimisme en hoop tegemoet te zien

Allereerst wil ik uiting geven aan mijn verdriet over het onverwachte overlijden van de voorzitter van het Europees Parlement, David Sassoli. In mei 2020 wees voorzitter Sassoli erop dat de pandemie ons had laten zien dat de pandemie duidelijk heeft gemaakt dat de grote kracht van de EU gelegen is in haar burgers. We zullen hem hard missen.

Het is nu twee jaar geleden dat we voor het eerst berichten kregen over COVID-19. Na de eerste meldingen van een nieuw virus dat de potentie had om uit te groeien tot een wereldwijde pandemie, hadden we zeker niet verwacht dat we er in 2022 nog steeds niet vanaf zouden zijn.

Wij zijn nu aan een nieuw jaar begonnen en proberen opnieuw de energie te vinden om de toekomst met optimisme en hoop tegemoet te zien.

Het motto van het Franse voorzitterschap van de Raad is treffend: “herstel, kracht, saamhorigheid”. Voorzitter Macron heeft de drie pijlers van het voorzitterschap gepresenteerd en zijn ideeën uiteengezet over een meer soeverein Europa, een Europees groeimodel en een Europa waarin de mens centraal staat.

We kijken ernaar uit de pandemie eindelijk achter ons te kunnen laten, maar de uitdagingen die ons allen te wachten staan, zijn aanzienlijk en zullen hoe dan ook moeten worden aangepakt,

welke richting COVID ook inslaat.

Er zal meer nadruk worden gelegd op een Europese defensie, nu spanningen in de wereld, zowel dichtbij als verder weg, deze problematiek in de schijnwerpers zetten.

Samenwerking zal van essentieel belang zijn, bijvoorbeeld tijdens de conferentie over de Westelijke Balkan die in juni zal worden gehouden.

Volgende maand zal Frankrijk samen met de voorzitters Charles Michel en Ursula von der Leyen een top organiseren waarop de leiders van de Europese Unie en de Afrikaanse Unie bijeenkomen. Het doel van deze top is om een economische en financiële New Deal met Afrika tot stand te brengen. Het Franse voorzitterschap wil op het gebied van onderwijs, gezondheid en klimaat een agenda opstellen die is opgewassen tegen de uitdagingen waarvoor Afrika staat.

Dit jaar is uitgeroepen tot Europees Jaar van de Jeugd, en het leiderschap dat jongeren hebben laten zien als het gaat om klimaatkwesties heeft aangetoond welke kracht een geëngageerde groep mensen kan hebben. De jongerenbeweging heeft de groene agenda bovenaan de lijst van politieke prioriteiten doen belanden. Dit jaar zal in een reeks wetgevingsvoorstellen worden uiteengezet hoe we tegen 2050 koolstofneutraliteit kunnen bereiken. Het zal een hele opgave zijn en de maatregelen zullen ontwrichtende gevolgen hebben, maar het is ook de enige optie die ons rest na jaren van uitgestelde actie op het gebied van klimaat en emissies. Er moet dringend actie worden ondernomen en de ontwrichting moet worden aanvaard, maar ook in goede banen worden geleid, om ervoor te zorgen dat de impact eerlijk wordt gespreid en de juiste steun wordt verleend om de meest kwetsbaren in de samenleving te beschermen. Deze zienswijze is gemeengoed geworden in de loop van de wereldwijde pandemie, die een verhoogde bedreiging vormt voor het leven van bepaalde kwetsbare groepen.

Tot slot zullen dit jaar de conclusies van de Conferentie over de toekomst van Europa worden gepresenteerd. Bij het EESC hebben we evenementen en raadplegingen georganiseerd en ernaar gestreefd om als spreekbuis te fungeren en de stem van burgers en gemeenschappen in heel Europa te laten horen. Het is van essentieel belang dat de EU een persoonlijke aanpak vindt en aan al deze stemmen gehoor geeft. Het valt nog te bezien of de Conferentie over de toekomst van Europa hierin zal slagen, maar het EESC zal een verbindingspunt voor de burgers blijven en ervoor zorgen dat alle standpunten worden gehoord in de debatten over hoe wij onze toekomst samen kunnen vormgeven.

Cillian Lohan, vicevoorzitter van het EESC

VOOR IN UW AGENDA

31 januari 2022, Brussel

[**Kritieke grondstoffen: essentiële bouwstenen voor de toekomst van Europa**](#)

4 februari 2022, Brussel

[**Vernieuwd EU-actieplan tegen migrantensmokkel \(2021-2025\)**](#)

11 februari 2022, Brussel

Conferentie over grondrechten in het digitale tijdperk

23-24 februari 2022, Brussel

EESC-zitting

METEEN TER ZAKE!

dagelijks leven in de EU.

In onze rubriek “Meteen ter zake” vragen we EESC-leden naar hun mening over belangrijke kwesties die van invloed zijn op het

Deze keer is het woord aan **Stefan Back**, rapporteur voor het advies over de herziening van het emissiehandelssysteem van de EU (ETS), waaronder de zee- en luchtvaart, en de instelling en werking van een marktstabiliteitsreserve.

STEFAN BACK: UITDAGINGEN EN KANSEN VAN HET HERZIENE EMISSIEHANDELSSYSTEEM

Het EESC beschouwt het voorstel voor het emissiehandelssysteem (EU-ETS) als een van de belangrijkste voorstellen van het “Fit for 55”-pakket, dat als algemene doelstelling heeft de CO₂-uitstoot tegen 2030 met 55 % te verminderen. Om dit doel te bereiken, is het EU-ETS nog ambitieuzer gemaakt en is het aantal beschikbare emissierechten verminderd. In het voorstel wordt benadrukt dat alle sectoren een bijdrage moeten leveren om de doelstellingen van het “Fit for 55”-pakket te halen. Aangezien de emissies van het vervoer sinds 1990 niet zijn gedaald, krijgt deze sector prioriteit.

In het voorstel wordt het EU-ETS uitgebreid tot het zeevervoer, voor reizen van en naar EU-havens, en herzien voor de luchtvaart, die reeds onder het EU-ETS viel. Er wordt een afzonderlijk, parallel systeem voor wegvervoer en gebouwen voorgesteld, waarbij handelaren geen exploitanten zijn, maar ondernemingen die fossiele brandstoffen distribueren. Voor de exploitanten is het afgegeven prijssignaal vergelijkbaar met een brandstofbelasting.

Gehoopt wordt dat het herziene EU-ETS zal helpen om de CO₂-uitstoot te verminderen, de ontwikkeling van emissieneutrale oplossingen te stimuleren en innovatie te bevorderen.

Het brengt echter ook hogere kosten met zich mee voor de sectoren die onder de regeling vallen. Dit zal op zijn beurt een invloed hebben op het algemene kostenniveau

en kan ook het concurrentievermogen van de Europese industrie aantasten als andere landen het voorbeeld van de EU niet volgen.

Het mechanisme voor koolstofgrenscorrectie (CBAM) moet ervoor zorgen dat goedkope producten die onder minder strenge voorwaarden worden geproduceerd, niet tot oneerlijke concurrentie op de EU-markt leiden. Het bestrijkt echter niet alle sectoren die diensten verlenen, zoals vervoer, en bevordert evenmin de uitvoer van goederen en diensten.

Het is dan ook van essentieel belang dat de EU-klimaatdiplomatie erin slaagt andere landen ervan te overtuigen het voorbeeld van de EU te volgen.

Er bestaat ook een risico dat hogere kosten zullen leiden tot energie- en mobiliteitsarmoede.

De transitie naar een emissievrije samenleving gaat gepaard met de noodzaak om werknemers via om- en bijscholing voor te bereiden op nieuwe vaardigheidsvereisten.

In het kader van dit pakket is het de bedoeling om transitieproblemen op te vangen met verschillende fondsen, namelijk het moderniseringsfonds, het innovatiefonds en het sociaal fonds, die grotendeels worden gefinancierd met inkomsten uit het EU-ETS en het mechanisme voor koolstofgrenscorrectie. Als de voorstellen worden aangenomen, zullen deze middelen echter niet volstaan voor de enorme investeringen die voor de transitie nodig zijn.

De sectoren wegvervoer, gebouwen en binnenvaart vallen ook onder de verordening inzake de verdeling van de inspanningen, wat betekent dat hun CO₂-reducties in het kader van het EU-ETS zullen meetellen voor de inspanningen van de lidstaten voor het bereiken van de reductiequota.

Tegelijkertijd kan dit extra beperkingen inhouden als een lidstaat meer CO₂-emissies moet terugdringen.

Vooraf het goederenvervoer over de weg en het zeevervoer zouden de gevolgen van het nieuwe EU-ETS kunnen ondervinden, aangezien in deze sectoren nog geen kostenefficiënte emissievrije oplossingen beschikbaar zijn.

Samenvattend stelt het EESC in dit advies de volgende grote uitdagingen vast:

- hogere kosten voor de industrie en de dienstensectoren in de EU, met het risico op aantasting van hun concurrentievermogen op de wereldmarkt;
- risico op energie- en mobiliteitsarmoede;
- de noodzaak voor de industrie en de dienstensectoren om zich aan te passen;
- de om- en bijscholing van werknemers;
- het mobiliseren van de nodige investeringen voor de transitie; de EU-fondsen helpen, maar zullen lang niet toereikend zijn;
- het overtuigen van andere landen om het voorbeeld van de EU te volgen: een grote uitdaging voor de EU-klimaatdiplomatie.

Het maatschappelijk middenveld steunt uitdrukkelijk de doelstellingen van dit pakket. Voor het welslagen ervan is het echter belangrijk dat problemen tijdig worden onderkend en dat passende oplossingen worden gevonden.

De uitdagingen zijn groot, maar als ze worden overwonnen, kunnen we enorme voordelen halen uit een Europese Unie die de weg wijst naar een koolstofneutrale wereld. Als we erin slagen om de maatschappelijke vraagstukken aan te pakken en de nodige investeringen te mobiliseren, kunnen we die ambitie waarmaken.

Stefan Back, lid van het EESC

EERBETOON VAN LUCA JAHIER AAN DAVID SASSOLI, VOORZITTER VAN HET EUROPEES PARLEMENT, GESTORVEN OP 11 JANUARI 2022

Wij zijn diep bedroefd omdat we vandaag een goede vriend, een uitstekende journalist, een opmerkelijke politicus en een grote Europeaan hebben verloren. Hij laat een leegte achter die niemand kan opvullen. We kunnen met recht zeggen dat hij de geschiedenis van de Europese Unie heeft veranderd door het Parlement open te houden tijdens de pandemie en altijd de zwaksten in de samenleving te verdedigen. Hij deed dit met volstrekt ongebruikelijke initiatieven, zoals toen hij tijdens de eerste golf van de pandemie een van de gebouwen van het Parlement ontruimde en ter beschikking stelde als opvanghuis voor vrouwen en alleenstaande moeders die door COVID-19 waren getroffen.

Europa heeft nog veel te zeggen als wij, en u, erin slagen met één stem te spreken. Als we het politieke debat ten dienste kunnen stellen van de burgers van Europa en als het Parlement luistert naar hun wensen, hun angsten en hun behoeften. Dat was de rode draad van zijn politieke optreden, voor zijn hele carrière tot aan zijn benoeming tot voorzitter van het Europees Parlement, waartoe hij, bijna tot zijn verrassing, werd verkozen na de Europese verkiezingen van 2019.

Hij is erin geslaagd het Parlement, dat diverser was dan ooit, op één lijn te krijgen, en er zelfs voor te zorgen dat kandidaat-voorzitter Ursula von der Leyen een bredere meerderheid dan haar voorgangers kreeg voor een sterk vernieuwend politiek programma dat volledig gericht is op de noodzakelijke transitie naar een duurzaam, innovatief, op waarden en rechten gebaseerd, sociaal en strategisch onafhankelijk Europa. Hij

hield voet bij stuk en drukte alle maatregelen door die nodig waren om de gezondheidscrisis het hoofd te bieden, waarbij hij zorgde voor een zo breed mogelijke democratische participatie bij de totstandkoming van de vele dringende besluiten die het gezicht van Europa hebben veranderd. Hij gaf het beslissende duwtje in de rug dat het mogelijk maakte om de voorstellen van Macron/Merkel en de Europese Commissie in een paar maanden tijd om te vormen tot het grootste plan voor herstel en veerkracht uit de Europese geschiedenis. Hij zorgde voor een ongekend eensgezind optreden van het Europees Parlement.

Hij was een fatsoenlijke en vriendelijke man, journalist en politicus. Hij zag de dingen in het juiste perspectief, ook zichzelf. In tegenstelling tot vele anderen is zijn positie hem nooit naar het hoofd gestegen. David Sassoli heeft drie van zijn aangeboren kwaliteiten — consequentheid, loyaliteit en beleefdheid — tot de krachtigste wapens van zijn leven en zijn politieke carrière gemaakt. Ik heb vaak rechtstreeks met hem te maken gehad, en herinner me zijn glimlach en zijn vriendelijke doch indringende blik. Hij trachtte altijd een persoonlijke band te scheppen met zijn gesprekspartner, dat was echt zijn stijl en de sleutel tot zijn succes.

Hij was een voorbeeld voor ons allen, in staat om iedereen met een glimlach tegemoet te treden en uit deze wijze zachtmoedigheid de energie te putten om het algemeen belang te dienen. Hij was een katholiek democraat, een spiritueel man met een diep ontzag voor personen als David Maria Turoldo, naar wie hij was vernoemd, Giuseppe Dossetti en Giorgio La Pira, wier nalatenschap hij populair maakte tijdens zijn werk als journalist.

De volgende woorden komen uit zijn laatste kerstgroet, opgenomen enkele dagen voor hij opnieuw in het ziekenhuis werd opgenomen: “Wij belichamen de hoop, door onze ogen niet te sluiten voor hen die in nood verkeren, door geen muren te bouwen aan onze grenzen, door te strijden tegen alle vormen van onrecht. Mijn beste wensen voor ons en onze hoop.”

Dankjewel David. Veel sterkte voor Sandra en de kinderen waar je zoveel van hield.

Luca Jahier

lang="IT" style="color:black">Dit artikel werd op 11 januari 2022 gepubliceerd op de Italiaanse website VITA.

Luca Jahier, Italiaans journalist, lid van het Europees Economisch en Sociaal Comité sinds 2002 en diens voorzitter van 2018 tot 2020.

“EEN VRAAG VOOR ...”

Een vraag voor ...

In onze rubriek “Een vraag voor...” vragen we in dit nummer aan EESC-lid Thierry Libaert om te reageren op een actuele kwestie die op veel aandacht kan rekenen van het grote publiek, namelijk de strijd tegen desinformatie.

Thierry Libaert is sinds 2010 lid van het EESC en maakt deel uit van de groep Diversiteit Europa. Hij is auteur van verschillende boeken en artikels over Europa, communicatie, milieu en crises. Ook is hij contactpersoon van de Franse delegatie. Thierry Libaert is medevoorzitter

van de categorie Consumenten en Milieu. (ehp)

De strijd tegen desinformatie moet snel worden opgevoerd

EESC Info: U bent de rapporteur voor het advies dat het EESC tijdens de zitting in december 2021 heeft goedgekeurd over de richtsnoeren van de Europese Commissie voor het versterken van de praktijkcode betreffende desinformatie. In hoeverre vormt desinformatie een bedreiging voor de democratie en wat moet het maatschappelijk middenveld doen en welke instrumenten zijn nodig om de verspreiding van nepnieuws te voorkomen?

Thierry Libaert: Desinformatie vormt een bedreiging voor democratieën omdat zij ons vertrouwen in openbare instellingen of de wetenschap ondermijnt. Tussen complexe waarheid en onjuiste maar gemakkelijk te begrijpen informatie verkiezen we vaak het laatste. Desinformatie is meer dan een kwestie van goedgelovigheid: soms wordt nepnieuws verspreid voor geopolitieke doelstellingen of om te destabiliseren, met name bij verkiezingen.

Centraal in het advies waarover op 9 december 2021 werd gestemd, staat de oproep aan de Europese Commissie om niet alleen de gevolgen van desinformatie aan te pakken, maar ook krachtiger op te treden om het ontstaan ervan te voorkomen. We kunnen altijd proberen de gevolgen van een brand te beperken, maar het is nuttiger om in de eerste plaats te voorkomen dat vlammen verschijnen.

Desinformatie kan op veel verschillende manieren worden bestreden. Een mogelijkheid is het aanpakken van de tegeldemaking ervan. Samen met onze werkgroep zijn we er ons van bewust geworden dat er echt sprake is van winstgevende handel in desinformatie. Omdat onjuiste informatie gemiddeld zes keer sneller circuleert dan echte informatie en meer wordt gedeeld en becommentarieerd, zorgt zij voor meer activiteit op internetplatforms. Dit bevordert de kans op reclame-inkomsten. Naar schatting wordt op deze manier jaarlijks meer dan 400 miljoen euro verspild.

We mogen er niet van uitgaan dat desinformatie zich beperkt tot sociale netwerken en grote digitale platforms. Ook de traditionele media dragen verantwoordelijkheid, in het bijzonder nieuwszenders die pseudodeskundigen aan het woord laten. De media moeten waakzamer zijn ten aanzien van de kwaliteit van

hun gasten en er moet worden ingezet op mediawijsheid om het publiek in staat te stellen informatie beter te analyseren.

De strijd tegen desinformatie mag in geen geval worden gebruikt als voorwendsel om de vrijheid van meningsuiting te ondermijnen. We leggen bijzondere nadruk op het belang van mediawijsheid, omdat er zo voor kan worden gezorgd dat iedereen het onderscheid kan maken tussen wetenschappelijke gegevens enerzijds en overtuigingen of meningen anderzijds. De aanhangers van Donald Trump in de VS en de populistische in Europa, met name degenen die in het VK de aanzet gaven tot de brexit, zijn er een duidelijk bewijs van hoe de verspreiding van onjuiste informatie een bedreiging vormt voor onze democratieën.

De strijd tegen desinformatie moet snel worden opgevoerd. Dat is de boodschap die ons Comité heeft willen geven.

RAADT U WIE ONZE GAST IS?

De speciale gast

Elke maand laten we u kennismaken met een speciale gast, iemand van wie het werk en de inzet een inspiratiebron vormen voor anderen.

Voor deze januarimaand hebben we er zelfs twee uitgenodigd: **Maria Demertzis**, adjunct-directeur van de in 2005 in Brussel opgerichte Europese denktank voor economische vraagstukken **Bruegel**, en **Jean-Dominique Giuliani**, voorzitter van de in Parijs gevestigde **Robert Schumanstichting**, die in 1991 na de val van de Berlijnse Muur in het leven is geroepen en zich inzet voor het Europese project. Zij lichten voor ons toe met welke vraagstukken en uitdagingen het Franse voorzitterschap van de Raad van de EU wordt geconfronteerd nu Europa zich op een scharniermoment in zijn ontwikkeling bevindt.

Maria Demertzis is adjunct-directeur van **Bruegel**. Eerder werkte zij bij de Europese Commissie en de onderzoeksafdeling van De Nederlandsche Bank. Zij heeft ook academische functies bekleed aan de Harvard Kennedy School of Government in de Verenigde Staten en aan de universiteit van Strathclyde in het Verenigd Koninkrijk, waar zij een doctoraat in de economie heeft behaald. Een groot aantal artikelen van haar hand zijn in internationale wetenschappelijke tijdschriften verschenen. Voorts heeft ze regelmatig bijgedragen aan de beleidsvorming van de Europese Commissie en de Nederlandsche Bank.

Jean-Dominique Giuliani is sinds 2000 voorzitter van de Robert Schumanstichting in Parijs. Eerder was hij speciaal adviseur van de Europese Commissie, rapporteur bij de Franse Raad van State, directeur van het kabinet van senaatsvoorzitter René Monory (1992-1998), directeur bij het directoraat-generaal van de groep

Taylor Nelson Sofres (1998-2001) en voorzitter van het Institut libre d'étude des relations internationales (ILERI) (2019-2021). Hij is oprichter van J-DG.com – International Consultants en lid van de raad van toezicht van ARTE Frankrijk. Hij heeft verscheidene boeken over de Europese Unie op zijn naam, waaronder “La grande bascule – Le XXIe siècle européen” (2019), en is een van de mensen achter de “Atlas permanent de l’Union européenne” (2021). Hij schrijft commentaren en andere bijdragen voor verschillende persorganen en wordt vanwege zijn deskundigheid regelmatig gevraagd om in Frankrijk en daarbuiten zijn licht te laten schijnen over Europese aangelegenheden, want op dat gebied geldt hij als een van de beste specialisten. (ehp)

Maria Demertzis: Nieuw groeimodel in Europa

Frankrijk bekleedt in het eerste halfjaar van 2022 het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie. Steunend op een ambitieus programma heeft het nieuwe voorzitterschap zich met name ten doel gesteld een nieuw groeimodel voor de Europese Unie te verkennen. Dit is absoluut cruciaal in een tijd van diepgaande veranderingen.

Hoewel de belangrijkste componenten van groei — onderwijs en vaardigheden, ondernemerschap en financiering — altijd nodig zullen zijn, naast een goed functionerende staat met robuuste instellingen, zal het bereiken van overtuigende en duurzame groei een driedelige koerswijziging vergen.

Beleidsamenwerking, niet concurrentie, is de hoeksteen voor het boeken van goede resultaten.

Aan de bestaande nationale en internationale regels ligt vaak een streven naar concurrentie en een gelijk speelveld ten grondslag. De opkomst van mondiaal actieve techgiganten en de intrede van China op de wereldmarkten maken het echter erg moeilijk om de voorwaarden die eerlijke concurrentie voor iedereen waarborgen, te bewaken en te handhaven. Bij het concept “gelijk speelveld” wordt ervan uitgegaan dat alle landen gelijk zijn. Dat klinkt mooi, maar het is helaas niet de realiteit. Het streven naar een gelijk speelveld gaat hieraan voorbij. Samenwerking en coördinatie zijn daarentegen gericht op het bereiken van resultaten die voor iedereen aanvaardbaar zijn. De besluitvorming zou zich meer op deze aanpak moeten richten.

De EU heeft er bijvoorbeeld veel bij te winnen om haar optreden intern te [coördineren](#) en naar buiten toe met één stem te spreken. De doortastende, snelle en duidelijke reactie van de EU tijdens de COVID-19-pandemie heeft, zeker in vergelijking met haar reactie tijdens de financiële crisis, aangetoond hoe doeltreffende samenwerking tot goede resultaten kan leiden.

Vergroenen, niet greenwashen De EU heeft overduidelijk — en terecht — uiterst ambitieuze doelstellingen voor haar klimaatbeleid vastgesteld. Wel zijn er grote [uitdagingen](#) te overwinnen, niet in het minst wat betreft het [concreet waarmaken van de eigen ambities](#). De onlangs voorgestelde taxonomie aan de hand waarvan wordt bepaald welke investeringen als “groen” worden beschouwd, is een voorbeeld van een cruciaal instrument waarover discussie kan ontstaan. Ook heeft de Europese Centrale Bank, een belangrijke speler in dit verband, de vergroening van het monetaire beleid terecht tot een van haar hoofddoelstellingen gemaakt. Zij beschikt hiervoor echter niet over de nodige instrumenten, en is evenmin

in staat de [kosten van het niet-halen](#) van de klimaatdoelen te dragen zonder haar andere financiële doelstellingen in het gedrang te brengen. Evenzo boekt de EU goede resultaten met de vergroening van haar productie, maar blijft de vergroening van de consumptie duidelijk achter. De plannen om met vervuiling gepaard gaande invoer te belasten (die een goede kans van slagen hebben) zijn een goede poging in die richting, maar mogen de toegang van armere landen tot de EU-markt niet belemmeren. Dit is een zeer delicaat evenwicht dat de EU zal moeten zien te bewaren, aangezien de stimulansen voor greenwashing zeer duidelijk zijn.

Naar allianties van niet-gelijkgestemden Voor het aanpakken van wereldwijde problemen wordt al te vaak gedacht aan strategische allianties van gelijkgestemden. Ergens houdt dit ook steek: in haar streven om vooruitgang te boeken, gaat Europa op zoek naar partners die hetzelfde denken en dezelfde “taal” spreken. Op deze manier hoopt het meer gewicht in de schaal te kunnen leggen en een betere onderhandelingspositie te verkrijgen tegenover niet-gelijkgestemden. Waar het gaat om het oplossen van mondiale problemen, moeten partiële strategische allianties hun afspraken vervolgens echter “presenteren” aan de “tegenpartijen”. En die tegenpartijen worden niet graag geconfronteerd met “take it or leave it”-akkoorden. Als het gaat om mondiale collectieve goederen, zoals het klimaat, moet iedereen aan de onderhandelingsstafel kunnen plaatsnemen en naar vermogen een bijdrage kunnen leveren. Voor het boeken van duurzame vooruitgang is het cruciaal om de dialoog aan te gaan met andersgestemden.

Bij het oplossen van zowel mondiale als binnenlandse problemen moeten we het met andere woorden ietwat over een andere boeg gooien. Het is onhoudbaar om vast te houden aan “perfecte concurrentie” en goede intenties of alleen maar te praten met gelijkgestemden. Laat 2022 het jaar worden waarin deze koerswijziging wordt ingezet!

Maria Demertzis, adjunct-directeur van Bruegel

Jean-Dominique Giuliani: het nieuwe jaar aangrijpen voor actief herstel

Met iedere crisis boekt de EU vooruitgang. Om het hoofd te bieden aan het virus, heeft de EU grote inspanningen gedaan op het gebied van gezondheid en economie. Door samen te werken, slaagden de lidstaten erin om op ongeziene wijze zeer snel tastbare resultaten te behalen. De vaccins zijn beschikbaar en worden ook uitgevoerd naar landen buiten de EU die ze nodig hebben. De massale steun voor de economie werpt zijn vruchten af en zet aan tot een herziening van de economische governance van de EU. De Europese Centrale Bank heeft eens te meer aangetoond hoe zij een beschermende rol speelt en handelt ten behoeve van de Europese burgers, door financiële circuits die onder druk staan van meer middelen te voorzien.

De EU moet haar reactievermogen benutten om de kentering voort te zetten.

Zij wordt met twee belangrijke, misschien zelfs essentiële kwesties geconfronteerd: haar welvaart en haar veiligheid. Op het gebied van economie moet de EU werkingsregels vaststellen die aangepast zijn aan de

uitdagingen van de digitale en de groene transformatie. Zij kan aanzienlijke middelen mobiliseren door het gebruik van de markten te bundelen met het oog op investeringen in de toekomst. Zij moet niet bang zijn voor een gemeenschappelijke schuld wanneer het gaat om investeringen en de overgang naar een nieuwe economie. De EU is niet traag geweest bij het vaststellen van haar behoeften, maar moet nu instemmen met een herziening van de EU-beginselen voor economische governance.

Aan de grenzen van de EU bedreigen revisionistische mogelijkheden de veiligheid van de EU. Deze kunnen op economisch vlak echter niet concurreren met de EU en proberen daarom op tal van andere manieren de EU te storen, te destabiliseren en te bestrijden. De EU staat voor een vreedzame aanpak, maar de burgers moeten zich leren voorbereiden op oorlog, om die te kunnen voorkomen. Een oorlog winnen, nog voor deze uitbreekt, toont aan dat er een grote wil is om echt autonoom te kunnen denken en handelen.

Als de Europeanen gezamenlijk aan deze twee dwingende vereisten voldoen, kan een nieuw tijdperk aanbreken voor het Europese project.

De EU kan haar model van vrijheid en solidariteit het beste uitdragen door op een verenigde wijze haar stille macht aan te wenden om de uitdagingen waarmee zij wordt geconfronteerd, aan te gaan. Solidariteit met alle lidstaten en solidariteit tussen alle Europese burgers maken van de EU een sterk voorbeeld van een samenlevingsmodel waarin de mens centraal staat in iedere sociale organisatie. De EU mag hier trots op zijn en moet dit verdedigen ten aanzien van nieuwe autocratische tegenstanders die de EU uitdagen. Zij moet er niet voor terugdeinzen haar invloed en vindingrijkheid op economisch gebied hiervoor aan te wenden. Ook moet zij daadkracht aan de dag leggen. Dan gaat zij een mooie toekomst tegemoet.

Jean-Dominique Giuliani, voorzitter van de Robert Schuman Stichting

NIEUWS VAN HET EESC

[Van het herstel een succes maken: het EESC onderstreept de sleutelrol van het maatschappelijk middenveld](#)

Het EESC en de Europese Commissie moeten de handen in elkaar slaan voor een Europa dat de pandemie te boven komt en het herstel consolideert, een Europa dat welvarend, sociaal inclusief en ecologisch duurzaam is. Dit was de belangrijkste boodschap van EESC-voorzitter Christa Schweng aan Ursula von der Leyen, voorzitter van de Europese Commissie, en Maroš Šefčovič, vicevoorzitter van de Europese Commissie voor Interinstitutionele Betrekkingen en Prognoses, tijdens de decemberzitting van het EESC.

Voorzitter Schweng juicht toe dat veel van de voorstellen en aanbevelingen van het EESC uit zijn resolutie van juni 2021 zijn meegenomen in het werkprogramma van de Europese Commissie voor 2022, en verklaarde: “Onze prioriteiten sluiten nauw aan bij die van de Commissie, die op onze steun kan blijven rekenen bij de verwezenlijking van haar ambitieuze doelstellingen. We moeten er ook voor zorgen dat het maatschappelijk middenveld vrij kan gedijen en floreren in een open, op waarden gebaseerde samenleving. Laat ons samen van Europa een plek maken waar het goed leven is en waar eenieder tot bloei kan komen!”

Commissievoorzitter Von der Leyen sprak haar erkenning uit voor het werk van het EESC, dat zich volgens haar “immer een zeer constructieve partner heeft betoond die standvastig zijn missie waarmaakt: een stem geven aan de burger, aan bedrijven, werknemers en andere maatschappelijke organisaties. Wij zijn en blijven nauwe partners, zowel bij de jaarlijkse beleidsplanning als bij het uitwerken van onze langetermijnplannen”.

Ook vicevoorzitter Šefčovič bedankte het EESC voor de nauwe samenwerking met de Commissie, prees de levendige banden tussen de twee instellingen en noemde de EESC-leden “de beste ambassadeurs voor de Europese Unie”. (mp)

Europees Jaar van de Jeugd 2022: niet de media-aandacht maar de resultaten tellen

2022 is uitgeroepen tot Europees Jaar van de Jeugd: dat is een goede zaak, maar het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) wijst er wel op dat het niet bij promotieactiviteiten mag blijven en dat het Europees Jaar met duidelijke plannen en toezeggingen moet bijdragen aan de EU-strategie voor jongeren. Daarnaast moet het initiatief ook de meest kwetsbare jongeren en de jongeren in kansarme gebieden bereiken.

Daartoe moet de EU duidelijke indicatoren en doelstellingen voor het jeugdbeleid ontwikkelen en sectoroverschrijdend te werk gaan, zodat de activiteiten geen doel op zich zijn, zo staat te lezen in het [EESC-advies](#) over het Europees Jaar van de jeugd 2022.

“Het EESC kijkt ernaar uit zijn steentje bij te dragen aan het Europees Jaar van de jeugd 2022. Wij willen met name concrete resultaten zien op de beleidsgebieden die het leven van de Europese jongeren beïnvloeden”, aldus rapporteur **Michael McLoughlin**.

Wel maakt het EESC zich zorgen om de overvolle agenda en de ellenlange prioriteitenlijst van het Europees Jaar van de Jeugd; zo is het aantal toezeggingen, verwijzingen naar andere initiatieven, budgetten en beleidsterreinen enorm.

“Het voorstel moet op de eerste plaats duidelijk en doelgericht zijn. Soms geldt dat minder meer is, en het mag niet zo zijn dat een lange lijst van beleidsterreinen en gedeelde verantwoordelijkheden een duidelijke focus op resultaten en verantwoordelijkheid in de weg staat”, zo beklemtoonde rapporteur McLoughlin.

Het EESC is het ermee eens dat het besluit om 2022 uit te roepen tot Europees Jaar van de Jeugd op het juiste moment kwam. De COVID-19-crisis heeft met name jongeren bijzonder hard getroffen en zal langdurige gevolgen hebben op het vlak van onderwijs en opleiding en voor hun sociale en financiële situatie en hun mentaal welbevinden. Het EESC vreest echter ook dat het voorstel halsoverkop is uitgewerkt.

Dat kan ertoe leiden dat belangrijke jeugdgerelateerde initiatieven wel met veel bombarie op politiek niveau worden aangekondigd maar niet noodzakelijk gericht zijn op systematische langetermijnontwikkelingen.

De snelheid waarmee een en ander tot stand is gekomen kan ook problemen opleveren voor de uitvoering van het Jaar op nationaal niveau, aangezien de nationale overheden nauwelijks de tijd hebben gehad om actie te ondernemen in hun lidstaat. Tevens is het denkbaar dat zij er niet in zullen slagen de nodige financiële middelen voor de geplande activiteiten bijeen te krijgen.

Het EESC pleit daarom voor een budget van in totaal 10 miljoen euro, in plaats van de voorgestelde 8 miljoen, waarvan 2 miljoen bestemd zou zijn voor de coördinatie op nationaal niveau. Alleen op dit manier zal het Europees Jaar tastbare resultaten opleveren en aanzetten tot deelname. (II)

De strijd van de EU tegen desinformatie moet zich richten op verspreiders en de grondrechten beschermen

In een recent advies dringt het EESC aan op meer maatregelen tegen mensen en organisaties die desinformatie verspreiden, met meer aandacht voor voorkomen dan voor genezen.

Door de COVID-19-pandemie zijn de risico's van desinformatie scherp in beeld gekomen. Na een kritische evaluatie heeft de Europese Commissie tegen deze achtergrond in mei 2021 [richtsnoeren](#) gepubliceerd die tot een sterkere [EU-gedragscode inzake desinformatie](#) moeten leiden, zodat er een veiligere, meer betrouwbare online-ruimte tot stand kan komen.

In een [advies](#) hierover stelt het EESC dat de aandacht van de Commissie te veel uitgaat naar de inhoud en de moderatie daarvan en te weinig naar degenen die de inhoud verspreiden.

“Inhoud verandert voortdurend en de gebruikte platforms evolueren, maar de hoofdactoren blijven in wezen dezelfde en ook de beweegredenen veranderen niet,” aldus **Thierry Libaert**, rapporteur van het advies.

Desinformatie is een uiterst winstgevende activiteit, en het is dan ook een goede zaak dat de Commissie alles op alles wil zetten om het inkomsten genererende vermogen ervan aan te pakken. Valse informatie verspreidt zich zes keer sneller dan ware informatie, wordt vaker geliket en gedeeld, veroorzaakt meer activiteit en trekt meer aandacht, wat meer bezoekers oplevert en dus meer waarde en meer reclame-inkomsten.

Zoals Facebook-klokkenluider Frances Haugen onlangs onthulde, had haar werkgever niets tegen het fenomeen ondernomen, maar er juist een integraal onderdeel van zijn bedrijfsmodel van gemaakt.

Om desinformatie op een betere manier bij de bron aan te pakken zou de Commissie echter een “arsenaal” aan meer bindende economische, juridische en financiële instrumenten moeten overwegen die verder gaan dan vrijwillige toezeggingen van online-adverteerders.

“De Europese Unie moet meer capaciteiten verwerven om doeltreffend op te treden tegen desinformatie, die stelselmatig wordt verspreid door vijandige machten die vaak worden aangestuurd door regeringen van bepaalde derde landen, waaronder met name Rusland, maar ook China”, aldus de rapporteur.

Nationale overheden hebben meer steun nodig van de inlichtingendiensten, volgens het EESC, dat aandringt op EU-brede samenwerking en kennisdeling. Maar aangezien de mediavrijheid en de rechtstaat in verschillende EU-landen onder druk staan, zou de Europese Commissie er wel op moeten toezien dat de strijd tegen desinformatie niet wordt gebruikt als voorwendsel om de openbare vrijheden, en met name de vrijheid van meningsuiting, in te perken.

Vooraf voor landen die aan Rusland grenzen zou de Commissie meer moeten inzetten op inhoud in andere talen dan het Engels en zich meer moeten richten op onbekendere platforms zoals VKontakte, Rumble, Odysee, Gab, Parler en op grote namen. Hoewel de platforms een kleiner publiek trekken, zijn ze soms wel minder transparant en kunnen ze hun pijlen gemakkelijker op specifieke groepen richten.

Omdat er voortdurend nieuwe netwerken opduiken die steeds geraffineerdere methoden gebruiken (zoals “deep fakes”), en sommige toepassingen het midden houden tussen een platform en een particuliere berichtendienst (zoals Telegram), moeten nieuwe risico's worden aangepakt zodra zij worden ontdekt. (dm)

[Het EESC verzoekt de Europese Commissie ambitieuzer te zijn in haar pogingen om de economie en financiering van de EU te verduurzamen](#)

Het Europees Economisch en Sociaal Comité heeft tijdens zijn laatste zitting een debat gevoerd met Europees commissaris McGuinness over de vraag hoe een groener, duurzamer en meer gedigitaliseerd Europees economisch en financieel systeem tot stand kan worden gebracht.

Ook werd een aantal adviezen goedgekeurd die moeten helpen om de weg vrij te maken voor een echt duurzamere EU. In een initiatiefadvies stelt het EESC voor een reeks nieuwe indicatoren te ontwikkelen als aanvulling op het bbp en om de transitie te vergemakkelijken. In een ander advies onderschrijft het EESC de doelstelling om investeringen te heroriënteren, maar wijst het erop dat veel van de maatregelen die de Commissie in haar vernieuwde strategie voor duurzame financiering voorstelt, te aarzelend zijn en voorbijgaan aan het cruciale concept van sociale duurzaamheid. Bovendien wordt in de EU-taxonomie niet in

gelijke mate rekening gehouden met milieu- en sociale doelstellingen en is er onduidelijkheid over controversiële economische activiteiten. In een derde advies ten slotte toont het EESC zich ingenomen met het idee van een nieuwe vrijwillige Europese norm voor groene obligaties en doet het belangrijke aanbevelingen om van deze norm een echt krachtig instrument te maken om investeerders te helpen investeren in projecten met een positieve impact op het milieu. (tk)

Vrijwilligerswerk verdient meer erkenning in de EU

Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) heeft de EU en de lidstaten opgeroepen om vrijwilligerswerk systematisch en weloverwogen te ondersteunen. Op die manier zou de enorme impact van vrijwilligerswerk op de sociale ontwikkeling van

Europa worden erkend, alsook de cruciale rol ervan bij de uitvoering van de VN-doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling en de bevordering van sociale inclusie.

In zijn [initiatiefadvies](#) over vrijwilligerswerk stelt het EESC voor dat de EU 2025 uitroept tot Europees Jaar van de Vrijwilligers, de EU-vrijwilligersregelingen en -financiering uitbreidt tot ouderen en een EU-brede methode ontwikkelt om gegevens over vrijwilligerswerk te verzamelen die landen en organisaties kunnen uitwisselen.

De rapporteur van het advies, Krzysztof Pater, zei hierover het volgende: “De toekomst van Europa zal niet worden opgebouwd door besluitvormers, politici of maatschappelijke organisaties, maar door actieve burgers en vrijwilligers, door mensen die hun vrije tijd aan het welzijn van de samenleving besteden.”

Eén op de vijf Europeanen verricht elk jaar vrijwilligerswerk. Een recente enquête toont aan dat 25 % van de jonge Europeanen elk jaar betrokken is bij een georganiseerde vrijwilligersactiviteit. Elke dag maken vrijwilligers van alle leeftijden en achtergronden tijd vrij voor activiteiten voor andere mensen of het milieu, waardoor de samenleving wordt versterkt en aan een duurzame toekomst wordt gebouwd.

“Systematische en grootschalige steun op EU- en nationaal niveau is nodig omdat het effect van vrijwilligerswerk vele malen groter is dan de potentiële kosten,” aldus rapporteur Pater. Volgens de beschikbare gegevens heeft de activiteit van vrijwilligers een reële economische waarde die in veel landen meer dan 2 % van het bbp bedraagt.

Sinds het laatste Europees Jaar van het vrijwilligerswerk in 2011 is dit thema geleidelijk aan van de Europese agenda verdwenen. Het kwam nog slechts sporadisch aan bod: de EU heeft het Europees vrijwilligerskorps voor humanitaire hulpverlening en het Europees Solidariteitskorps opgericht, en heeft vrijwilligerswerk als prioriteit aangeduid in het programma Europa voor de burger.

Volgens het EESC verdienen de bijdrage van vrijwilligers en het welzijn en het gevoel van verbondenheid dat zij in ruil daarvoor ervaren, meer erkenning. (II)

Nationale herstelplannen: een kans om de jeugdwerkloosheid terug te dringen

Met COVID-19 heeft de jeugdwerkloosheid in veel lidstaten een hoge vlucht genomen en is het aantal jongeren dat geen baan heeft en geen onderwijs of opleiding volgt (NEET's) gestegen. In een recent initiatiefadvies stelt het Europees Economisch en

Sociaal Comité (EESC) dat de nationale herstelplannen een unieke gelegenheid zijn om deze trend om te buigen en ervoor te zorgen dat alle jonge Europeanen een fatsoenlijke baan krijgen.

De rapporteur van het advies, **Nicoletta Merlo**, wijst erop dat we deze unieke kans niet mogen laten voorbijgaan en beklemtoont in dit verband het belang van inclusieve governance en een open en transparante dialoog.

De rapporteur betreurt dat bij de voorbereiding van de nationale herstelplannen nauwelijks overleg is gepleegd met de sociale partners, jongerenorganisaties en het maatschappelijk middenveld en dringt erop aan dat zij worden betrokken bij de uitvoering van de plannen en het toezicht daarop.

“Op die manier kunnen we de sociale dialoog op nationaal niveau veiligstellen – een onontbeerlijke voorwaarde om ervoor te zorgen dat overheidsmiddelen goed worden besteed en om een inclusief herstel mogelijk te maken. Het is aan de lidstaten om kwaliteitsbanen en inclusieve diensten te ontwikkelen voor jongeren, in het bijzonder voor jongeren met een handicap en jongeren die om verschillende redenen kwetsbaar zijn”, aldus Merlo.

In de plannen moet de klemtoon komen te liggen op bijscholing van jongeren die daar behoefte aan hebben, alsook op vaste contracten en fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden, zodat minder jongeren zich tevreden moeten stellen met een onzekere baan, zoals nu maar al te vaak het geval is.

Volgens recente cijfers van Eurostat heeft een op de zes mensen onder de 30 jaar geen werk meer als gevolg van de economische gevolgen van COVID-19. Bijzonder zorgwekkend is het stijgende aantal NEET's; zo zijn er meer vroegtijdige schoolverlaters en zijn de vooruitzichten van NEET's nog uitzichtlozer dan voorheen door het gebrek aan passende begeleiding en arbeidskansen, en doordat veel banen verloren zijn gegaan.

Een van de manieren om te voorkomen dat jongeren de school vroegtijdig verlaten, is het bevorderen van kwaliteitsstages, die jongeren ook kunnen helpen om vlotter een plek op de arbeidsmarkt te verwerven. Het EESC pleit dan ook voor een verbod op onbetaalde stages en voor een fatsoenlijke beloning voor alle stagiairs. (II)

Het EESC beschouwt het partnerschap van de EU en de VS als garantie voor democratie, vrede en veiligheid

Nu China en Rusland zich offensief gedragen, is een hernieuwd en betrouwbaar trans-Atlantisch partnerschap van cruciaal belang voor het behoud van de internationale rechts- en vredesorde. Het EESC steunt het idee van een alliantie van democratieën en wijst erop dat het maatschappelijk middenveld een belangrijke rol speelt bij de gezamenlijke verdediging van universele waarden en rechten.

In een tijdens de december-zitting goedgekeurd [initiatiefadvies](#) benadrukt het EESC dat de EU en de VS zich samen sterk moeten maken voor de rechtsstaat en de universele mensenrechten, en wijst het ook op het belang van de trans-Atlantische betrekkingen voor de plaats van Europa in de wereld.

Christian Moos, rapporteur van het advies: "Grote delen van de EU en de vrije democratieën in de rest van de wereld, met name de Verenigde Staten van Amerika, vinden elkaar nog altijd in het idee van universele mensenrechten."

Peter Clever, corapporteur, voegde daaraan toe: "Het universele karakter van de mensenrechten blijkt uit het feit dat iedereen zich ten diepste verplicht voelt om deze te eerbiedigen. Om die reden zijn ze een goede basis voor dialoog en begrip."

Het EESC benadrukt in dit verband dat alleen een levendig maatschappelijk middenveld mensen enthousiast kan maken en waarden kan beschermen, en dringt er bij de EU op aan een trans-Atlantisch platform voor het maatschappelijk middenveld op te zetten met contactpunten in Noord-Amerika en Europa. Daarnaast zou aan de trans-Atlantische dialoog een aantal onderwerpen ten grondslag moeten liggen, waaronder burgerrechten, desinformatie en klimaatactie.

Het EESC is groot voorstander van een alliantie van democratieën en roept de EU op om samen met de VS en de andere democratieën in de wereld een "strategie van coöperatieve indamming" ten opzichte van China te volgen waarbij de legitieme belangen van China worden gerespecteerd en beschermd, maar met diplomatieke duidelijkheid en vastberadenheid wordt opgetreden wanneer er, zoals in het geval van de Oeigoeren en de demonstranten in Hongkong, bepaalde rechten worden geschonden. (at)

EESC keurt advies goed over het wetgevingspakket ter bestrijding van witwassen

De Europese Commissie heeft haar nieuwe wetgevingspakket uit 2021 ter bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering

voorgelegd aan de medewetgevers en het Europees Economisch en Sociaal Comité.

Het EESC heeft tijdens zijn decemberzitting een advies over dit pakket goedgekeurd, waarin het de voorstellen van de Commissie volledig onderschrijft, maar ook met belangrijke aanvullingen komt en benadrukt dat de nieuwe maatregelen snel moeten worden uitgevoerd. De oprichting van de nieuwe autoriteit voor de bestrijding van witwassen krijgt brede steun van het EESC. Dat herhaalt zijn eigen voorstel voor een Europees pact ter bestrijding van gedrag dat afbreuk doet aan de ethische en politieke beginselen van onze democratieën en de collectieve goederen ondermijnt. Verder stelt het EESC voor om een nieuw adviesorgaan van het maatschappelijk middenveld ter bestrijding van witwassen op te richten. Daarnaast vindt het dat de verordening betreffende cryptoactiva met spoed moet worden uitgevoerd. Ook verzoekt het de Commissie dringend iets te doen aan de late en onvolledige omzetting van de oude antiwitwasrichtlijnen door sommige lidstaten, en met specifieke maatregelen te komen om brievenbusmaatschappijen in de gaten te houden. De Commissie zou tevens moeten nagaan hoe de maatregelen kunnen worden uitgebreid tot witwaskanalen buiten het financiële stelsel. Tot slot is het EESC er stellig van overtuigd dat een nieuwe, realistische en volledige lijst van derde landen met een hoog risico moet worden opgesteld. (tk)

De groene transitie is geen wetenschappelijke retoriek maar een kwestie van overleven

Het EESC heeft samen met het **Sustainable Development Solutions Network van de VN (SDSN)** een **conferentie over de geopolitieke aspecten van de Green Deal** gehouden. Daar ging

het vooral over de omvangrijke geopolitieke gevolgen van de Green Deal, zowel voor Europa als de rest van de wereld. Het EESC is er klaar voor om zijn rol bij de uitvoering van de Europese Green Deal te spelen, door te zorgen dat het maatschappelijk middenveld zich daar echt bij betrokken voelt.

Bijna 30 jaar na het VN-Raamverdrag inzake klimaatverandering is de uitstoot van voor het klimaat schadelijke stoffen enorm toegenomen, blijkt uit het in oktober 2021 verschenen [rapport over de emissiekloof](#).

EESC-voorzitter **Christa Schweng** benadrukte: “Daarom is de groene transitie een kwestie van overleven voor zowel Europa als de rest van de wereld. Het maatschappelijk middenveld kan daarbij een cruciale rol spelen. We mogen niet vergeten dat voor een succesvolle groene transitie in de eerste plaats de steun van onze burgers nodig is.”

Europees commissaris voor Energie **Kadri Simson** voegde daaraan toe: “Onze contacten met onze partners zullen veranderen. Iedereen moet meedoen als we de klimaatcrisis willen oplossen. Een nieuw energiesysteem zal nieuwe relaties met zich meebrengen.”

Frans minister voor de ecologische transitie **Barbara Pompili** wees erop dat de Green Deal en de groene transitie drastische gevolgen voor de internationale betrekkingen zullen hebben. Europa moet zo ambitieus mogelijk emissies terugdringen, de biodiversiteit beschermen en herstellen en vervuiling bestrijden. Solidariteit is cruciaal voor het succes van de Green Deal en voor een echt rechtvaardige transitie. De

nadruk moet vooral liggen op de groene transitie van de energiesector. Daarom moeten de geopolitieke acties van de EU bijdragen aan stabielere energieprijzen en de risico's van de bevordering en uitbreiding van het gebruik van schone energie verkleinen. Open strategische autonomie vereist nieuwe waardeketens en alle ontwikkelingen moeten hoogwaardige lokale banen en opbrengsten voor lokale gemeenschappen opleveren. (at)

Door de EU gefaciliteerde dialoog blijft van cruciaal belang voor de normalisering van de betrekkingen tussen Kosovo en Servië

De 51e vergadering van het follow-upcomité Westelijke Balkan stond in het teken van conflictoplossing en de normalisering van de betrekkingen tussen Kosovo* en Servië. De bijeenkomst, die werd voorgezeten door Ionuț Sibian, werd bijgewoond door prominente sprekers — EU-ambtenaren, deskundigen uit de Westelijke Balkan en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld uit lokale gemeenschappen. Zij waren het er unaniem over eens dat een door de EU gefaciliteerde dialoog de enige weg vooruit is.

Miroslav Lajčák, speciale vertegenwoordiger van de Europese Unie voor de dialoog tussen Belgrado en Pristina en andere regionale kwesties in verband met de Westelijke Balkan, gaf een overzicht van de door de EU gefaciliteerde dialoog en de daarmee gepaard gaande uitdagingen, en betreurde dat het debat opnieuw moest worden toegespitst op conflictoplossing in plaats van op de voltooiing van het normalisatieproces.

Marko Prelec van de International Crisis Group verklaarde dat een alomvattende overeenkomst tussen Kosovo en Servië op dit moment geen realistisch doel is, aangezien een dergelijke overeenkomst wederzijdse erkenning zou vereisen.

Leon Hartwell van het Center for European Policy Analysis (CEPA) betreurde dat er zeer weinig politieke wil is om de bestaande 30 door bemiddeling van de EU tot stand gebrachte overeenkomsten tussen Kosovo en Servië uit te voeren.

Branislav Staníček van de Onderzoeksdienst van het Europees Parlement (EPRS) onderstreepte het belang van trans-Atlantische samenwerking voor het welslagen van de normalisatiedialoog. Deelnemers van plaatselijke maatschappelijke organisaties uit Belgrado, Pristina en Noord-Mitrovica benadrukten de noodzaak om de voorwaarden te scheppen voor het overbruggen van de etnische kloof tussen de gemeenschappen.

*Deze benaming laat de standpunten over de status van Kosovo onverlet en is in overeenstemming met Resolutie 1244 van de VN-Veiligheidsraad en het advies van het Internationaal Gerechtshof over de onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo. (at)

Het “Fit for 55”-klimaatbeleid moet zorgen voor de juiste balans tussen rechtvaardigheid, emissiereductie en concurrentievermogen

Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) pleit voor een reeks maatregelen om ervoor te zorgen dat iedereen wordt betrokken bij en profiteert van de “Fit for 55”-voorstellen van de

Europese Commissie, die de EU op weg helpen naar vermindering van de koolstofuitstoot met 55 % tegen 2030.

“Verwezenlijking van de herziene doelstellingen voor 2030, die in het “Fit for 55”-pakket worden voorgesteld, zal lokaal en regionaal tot ongelijke gevolgen leiden in Europa. Daarom is het van het allergrootste belang dat er passende solidariteitsmechanismen komen, die naar behoren worden gefinancierd, zodat we een sociaal rechtvaardige groene transitie tegemoetgaan die het concurrentievermogen intact laat”, aldus **Cillian Lohan**, vicevoorzitter van het EESC.

Adviezen van het EESC en algemene conclusies

Het EESC heeft in zijn adviezen over dit onderwerp (22 in totaal: style="color:blue">class="underline">krachtige steun uitgesproken voor het pakket, dat het als een noodzakelijk middel ziet om de energietransitie te versnellen en klimaatneutraal te worden. Het wijst er echter ook op dat de beleidsmaatregelen voor de juiste balans tussen sociale rechtvaardigheid, emissiereductie en concurrentievermogen moeten zorgen.

Algemene aanbevelingen van het EESC:

- Sommige sectoren worden zwaar getroffen door de maatregelen die in het pakket worden voorgesteld, maar tegelijkertijd levert de transitie naar een milieuvriendelijke industrie kansen op voor andere sectoren. Er moet worden gestreefd naar een evenwichtig beleid dat ondersteuning biedt aan de sectoren die negatieve invloed ondervinden van de klimaattransitie.
- Programma's voor bij- en omscholing van zowel ondernemers als werknemers zijn nodig om ervoor te zorgen dat zij toegang hebben tot de nieuwste beschikbare technologie en digitale en duurzame vaardigheden.
- Participatie van het maatschappelijk middenveld is van cruciaal belang voor het waarborgen van transparantie, het afleggen van verantwoording en het voeren van een evenwichtig economisch EU-beleid dat rekening houdt met alle belangen.
- Voor de sociale partners en relevante maatschappelijke organisaties is een belangrijke rol weggelegd; zij moeten worden betrokken bij zowel de plannings- als de uitvoeringsfase van het “Fit for 55”-pakket.

Het is van vitaal belang dat niemand buiten de boot valt en daarom moet de burger centraal staan bij de transitie naar een groene economie. (mr)

Het herstelplan van de EU moet bijdragen tot een rechtvaardige transitie voor hulpbronnen- en energie-intensieve industrieën in de EU

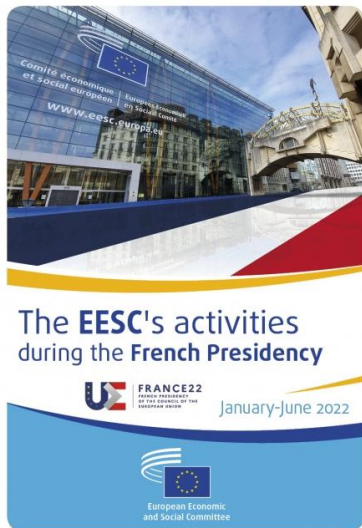
Het Europees Economisch en Sociaal Comité heeft een [initiatiefadvies](#) goedgekeurd met als thema: Hoe kunnen hulpbronnen- en energie-intensieve industrieën het EU-herstelplan benutten voor hun maatschappelijk aanvaardbare transitie naar decarbonisatie en digitalisering? Het EESC moedigt de Commissie en de andere EU-instellingen aan een gelijk

speelveld in de eengemaakte markt te waarborgen om te voorkomen dat de industrie in de ene lidstaat bevoordeeld wordt ten opzichte van de industrie in een andere lidstaat.

De pandemie heeft de industriële productie in Europa zwaar getroffen, en terwijl Europese bedrijven in sectoren met een hoog verbruik van hulpbronnen en energie zich al in een precare situatie bevonden, worden zij nu geconfronteerd met deze nieuwe, onverwachte crisis. Tegelijkertijd staan Europese bedrijven in deze sectoren onder grote druk om zich aan te passen, teneinde te voldoen aan de Europese beleidsdoelstellingen om de klimaatverandering via de uitvoering van de Europese Green Deal tegen te gaan.

“De industriële transitie is pas mogelijk als de energietransitie een feit is. Onderzoek en innovatie en een correcte uitvoering van de herstelplannen van de EU zijn van cruciaal belang voor een [rechtvaardige transitie](#) die strookt met de doelstelling van [koolstofneutraliteit](#). Cruciaal daarvoor is dat er voldoende betaalbare koolstofarme energiebronnen beschikbaar zijn voor de koolstofarme industriële productie”, aldus de rapporteur **Andrés Barceló Delgado**.

“Het is van cruciaal belang dat een rechtvaardige transitie voor hulpbronnen- en energie-intensieve industrieën mogelijk wordt gemaakt. De EU-herstelfaciliteit en de bijbehorende nationale plannen voor herstel en veerkracht moeten leiden tot het scheppen en in stand houden van kwaliteitsbanen, de sociale partners erbij betrekken, en veranderingen op de arbeidsmarkt ondersteunen door middel van omscholing en bijscholing”, voegde corapporteur **Enrico Gibellieri** eraan toe. (ks)

Activiteiten van het EESC tijdens het Franse voorzitterschap van de Europese Unie

Het Franse voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie komt op een beslissend moment, nu de EU voor tal van uitdagingen staat op het gebied van gezondheid, maatschappij, economie en milieu.

Een van de prioriteiten is meer soevereiniteit van Europa op het gebied van migratie, defensie en nabuurschapsbeleid. Maar er zijn ook andere belangrijke doelstellingen, zoals de totstandbrenging van een nieuw Europees model waarin de economie, het milieu en de sociale dimensie beter op elkaar zijn afgestemd, en een sterker gevoel van saamhorigheid, dat de raison d'être van het Europese project vormt en centraal staat op de Conferentie over de toekomst van Europa. Frankrijk wil tijdens zijn

voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie ook extra aandacht besteden aan wat er leeft onder jongeren, die in 2022 met het Europees Jaar van de jeugd in de schijnwerpers worden gezet.

Het Europees Economisch en Sociaal Comité is vast van plan om nauw samen te werken met het Franse voorzitterschap en daarbij als spreekbuis van het Europese maatschappelijk middenveld op te treden. Het kijkt ernaar uit om samen met het voorzitterschap een sterke Europese Unie tot stand te brengen die dicht bij haar burgers staat. In deze brochure staan de belangrijkste activiteiten en initiatieven waarmee het EESC dit voorzitterschap terzijde wil staan.

De brochure is op de [website van het EESC](#) beschikbaar in het Engels, Frans en Duits. Gedrukte exemplaren kunnen worden opgevraagd door een e-mail te sturen naar [vipcese@eesc.europa.eu](mailto:vipcse@eesc.europa.eu). (af)

NIEUWS VAN DE GROEPEN

Een nieuwe visie op de toekomst van Europa

Door de groep Werkgevers van het EESC

De toekomst van Europa kan niet los worden gezien van de toekomst van het Europese bedrijfsleven: de uiterst ambitieuze Europese agenda vereist sterke en innovatieve bedrijven die in

staat zijn zich aan te passen aan de digitale en de groene transitie en tegelijk het concurrentievermogen van de EU kunnen stimuleren.

Daarom heeft de groep Werkgevers in het kader van de lopende Conferentie over de toekomst van Europa (CoFoE) een grootschalig evenement op touw gezet waarop deze thema's worden aangekaart met CEO's die inzetten op innovatie, EESC-leden en vertegenwoordigers van Europese ondernemersorganisaties; speciale gast was Herman Van Rompuy, voormalig voorzitter van de Europese Raad. Uit de toespraken van de belangrijkste sprekers, het paneldebat en de opmerkingen en vragen van het publiek kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

1. **Het Europese project moet weer worden doordrenkt van hoop en optimisme:** Nu de pandemie voortwoekert heeft het bouwen aan een betere toekomst alleen kans van slagen als ook de ondernemingszin wordt bevorderd.
2. **We moeten werken aan een concurrerender Europa en meer welvaart voor de huidige en toekomstige generaties:** De CoFoE moet zich op de eerste plaats richten op de wederopbouw van de economie na COVID-19 en ervoor zorgen dat tastbare resultaten worden geboekt, zodat Europa de aantrekkelijkste plaats wordt om een bedrijf te starten, te leiden en te laten groeien.
3. **Er moet optimaal gebruik worden gemaakt van het huidige institutionele kader:** De EU moet ten volle gebruik maken van het bestaande institutionele kader, waarmee veel van de doelstellingen kunnen worden bereikt zonder dat een verdragswijziging nodig is.
4. **We moeten muren slechten met sectoroverschrijdende partnerschappen om innovatie en groei mogelijk te maken:** In een hoogst veranderlijke wereld is het vermogen om muren te slechten en zowel op lokaal als mondiaal niveau uiterst flexibele netwerken van digitale ecosystemen te vormen, van cruciaal belang om innovatie en groei mogelijk te maken en een duurzaam groeimodel voor Europa te bevorderen.
5. **Overheden en bedrijven moeten de handen ineenslaan om de dubbele transitie aan te kunnen :** Om de groene en de digitale transitie in een stroomversnelling te brengen, is een coherent beleid voor de verschillende initiatieven nodig.
6. **Er zijn nieuwe duurzame bedrijfsmodellen nodig:** De toekomst van Europa is nauw verbonden met de toekomst van het Europese bedrijfsleven en een ambitieuze agenda vereist sterke en innovatieve bedrijven. De toekomst van bedrijven zal worden bepaald door hun vermogen om zich aan te passen en te kiezen voor nieuwe, duurzamere bedrijfsmodellen, zodat zij nieuwe wegen kunnen bewandelen.
7. **We moeten inzetten op talent, onderwijs en de vaardigheden van de toekomst:** Vaardigheden en onderwijs zijn een gedeelde verantwoordelijkheid die van cruciaal belang is om innovatie in het hele ecosysteem mogelijk te maken, het concurrentievermogen van Europa te versterken en de digitale en de groene transitie te doen slagen. Meer informatie over het evenement en de betrokkenheid van de groep Werkgevers bij de CoFoE:

Volledig verslag: <https://europa.eu/!76xuy6>

Video van het evenement: <https://www.youtube.com/watch?v=xd9AWe1W3nE&t=1s>

Manifest "Making the EU Capable of Action": <https://europa.eu/!qRGjVK>

Website van het evenement met meer informatie: <https://europa.eu/!Qxx7C9> (dv/kr)

Een einde maken aan de impasse in verband met de octrooien voor COVID-vaccins

Door de groep Werknemers van het EESC

De kerstvakantie is achter de rug en Europa wordt geconfronteerd met een nieuwe golf van COVID-besmettingen.

Door de nieuwe omikronvariant is het aantal besmettingen wereldwijd exponentieel toegenomen. Dankzij onze opgebouwde immuniteit en de vaccinaties, en de natuurlijke evolutie van het virus naar minder dodelijke en agressieve varianten, zien we bij het huidige zeer hoge aantal besmettingen echter minder ernstige ziektebeelden en minder hospitalisaties en overlijdens.

Toch zijn onze gezondheidszorgstelsels opnieuw overbelast. In rijke landen is de vaccinatiegraad in het algemeen zeer hoog, maar op veel andere plaatsen worden lagere percentages opgetekend en zijn de gezondheidszorgstelsels ook minder goed voorbereid. De pandemie blijft wereldwijd levens eisen. Ontwikkelingslanden worden bijzonder hard getroffen en in deze gebieden blijft het virus in een alarmerend tempo muteren. Soms evolueert het virus tot mildere versies, zoals de omikronvariant, maar dit is niet altijd het geval.

Om de pandemie eindelijk te boven te komen, zijn meer inspanningen op het gebied van vaccins nodig. De vaccins kwamen er dankzij opmerkelijke vooruitgang op het gebied van wetenschap en geneeskunde en miljarden overheidsinvesteringen. Daarom moeten zij een publiek goed blijven en moet de uitrol onder controle van democratische instellingen staan. Octrooien op COVID-19-vaccins en bredere gezondheidsproducten en -technologieën moeten in het kader van de Trips-Overeenkomst van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) tijdelijk worden opgeheven. Deze opheffing werd een jaar geleden door India en Zuid-Afrika voorgesteld om te voorkomen dat intellectuele-eigendomsrechten tijdens deze pandemie een belemmering zouden vormen voor dringende, universele en betaalbare toegang tot en ontwikkeling van relevante gezondheidsproducten, waaronder de vaccins die nodig zijn om COVID-19 te bestrijden. Meer dan 100 landen steunen het vrijgeven van de octrooien bij de WTO. De Europese Unie heeft zich echter nog niet geschaard achter de voorgestelde opheffing van met COVID-19 verband houdende intellectuele-eigendomsrechten in het kader van de Trips-Overeenkomst, onder meer voor COVID-19-vaccins.

Als niet spoedig overeenstemming wordt bereikt over een opheffing, zal een handvol grote farmaceutische bedrijven kunnen voorkomen dat ook andere fabrikanten COVID-19-vaccins produceren. Dit zou de inspanningen van de EU om de eigen productie op te schalen, en de productie van vaccins in ontwikkelingslanden over de hele wereld, hinderen. Daarmee zou ook het economische herstel in de EU en daarbuiten in gevaar worden gebracht, omdat de pandemie langer zou aanslepen. De nieuwe golf na de kerstvakantie toont aan dat hoewel de endemische fase van de pandemie misschien in zicht is, de weg nog lang is. Bovendien zal de pandemie veel langer duren en wereldwijd nog veel meer levens eisen als een groot deel van de bevolking nog steeds geen toegang heeft tot de vaccins. (prp)

EESC-studie toont mismatch aan tussen belangstelling voor vrijwilligerswerk en reële mogelijkheden

Door de groep Diversiteit Europa van het EESC

Uit een recent onderzoek van het EESC over [Nieuwe trends in de ontwikkeling van vrijwilligerswerk in de Europese Unie](#) blijkt dat mensen in alle lidstaten bereid zijn vrijwilligerswerk te verrichten. **Maar hoewel er veel animo is voor vrijwilligerswerk loopt het werkelijke aantal vrijwilligers van lidstaat tot lidstaat uiteen, grotendeels als gevolg van verschillen op het vlak van tradities en infrastructuur.**

Uit het onderzoek komen ook twee pan-Europese trends in de infrastructuur voor vrijwilligerswerk naar voren: steeds meer nieuwe spelers raken betrokken bij het creëren van animo voor vrijwilligerswerk en het koppelen van potentiële vrijwilligers aan het aanbod van vrijwilligerswerk, en het spontane vrijwilligerswerk neemt toe als gevolg van nieuwe technologieën en sociale media.

De studie pleit ervoor te investeren in de ontwikkeling van de betrokkenheid van derden en belemmeringen voor spontaan, individueel vrijwilligerswerk weg te nemen. Ook wordt aanbevolen vrijwilligersorganisaties te helpen om de activiteiten in kwestie beter af te stemmen op de voorkeuren van potentiële kandidaten.

Het EESC heeft opdracht gegeven tot de studie op verzoek van de [groep Diversiteit Europa](#), waarvan de leden dagelijks in nauw contact staan met vrijwilligers en een cruciale rol spelen in de organisatie en instandhouding van de belangstelling voor vrijwilligerswerk.

De studie werd in december gepubliceerd in het kader van de Internationale Dag van het vrijwilligerswerk en gepresenteerd op een online-evenement dat door de groep Diversiteit Europa was georganiseerd. De persconferentie werd geleid door de vicevoorzitter van de groep Diversiteit Europa, **Kinga Joó**, met een inleiding door de voorzitter van de groep Diversiteit Europa, **Séamus Boland**, en een uiteenzetting door de hoofdauteur van de studie, dr. **Lucas Meijs**, en de rapporteur voor het recente EESC-advies over [Vrijwilligers – Burgers bouwen aan de toekomst van Europa](#), **Krzysztof Pater**.

Meer over de [studie](#), het [EESC-advies](#) en de [presentatie van de studie](#) is te vinden op de website van het EESC.

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

99 scholieren komen samen om nepnieuws te bestrijden

De komende maanden zullen leerlingen van middelbare scholen in heel Europa zich voorbereiden om samen te brainstormen over de bestrijding van desinformatie in Europa. In maart zullen zij de populairste ideeën uitkiezen die aan de EU-leiders worden gepresenteerd.

“De waarheid over leugens. Jongeren tegen desinformatie” is de titel van de 13e editie van hét jongerenevenement van het EESC “Jouw Europa, jouw mening” (Your Europe, Your Say, YEYS).

561 middelbare scholen uit de 27 lidstaten en 5 kandidaat-lidstaten (Albanië, Montenegro, Noord-Macedonië, Servië en Turkije) hebben zich ingeschreven om deel te nemen aan [YEYS 2022](#). De inschrijving is afgesloten op 2 december 2021. Op 9 december 2021 zijn de deelnemende scholen (één per land) via loting geselecteerd. De [lijst met deelnemende scholen](#) is online beschikbaar.

De debatten zullen op 31 maart en 1 april 2022 op afstand worden gehouden. De voorbereidingen om alle 99 scholieren en hun begeleidende leraren te verwelkomen zijn in volle gang in het EESC.

Medio januari zullen EESC-leden als mentoren optreden en de geselecteerde scholen een bezoek brengen om de leerlingen te helpen zich voor te bereiden op de belangrijkste sessies.

Met dit evenement wil het EESC het bewustzijn met betrekking tot de gevaren van desinformatie vergroten en jongeren aanmoedigen om actiever te worden in de strijd tegen nepnieuws.

YEYS2022 is aangemerkt als een van de belangrijkste evenementen van het Europees Jaar van de jeugd 2022. (ck)

Fototentoonstelling: maaltijdbezorgers als hedendaagse cowboys

In een virtuele tentoonstelling met foto's van de Franse fotograaf Frédéric Stucin komen maaltijdbezorgers in beeld als kenmerkend voor het hedendaagse straatbeeld en een nieuwe vorm van werkgelegenheid die vaak aan de Europese gezondheids- en veiligheidsvoorschriften voor werknemers ontsnapt.

De tentoonstelling bestaat uit twintig foto's van bezorgers die ritten maken voor Uber Eats, Deliveroo en soortgelijke platforms.

“Razend door de stad, dag en nacht, op scooters en op fietsen, doen ze me denken aan de legendarische postbezorgers te paard van de Pony Express in de VS”, zegt **Frédéric Stucin**.

De foto's geven een idee van hun harde werkomstandigheden: blootgesteld aan de elementen wachten ze op de stoep van restaurants, transportkosten en boetes betalen ze uit eigen zak, de platforms houden geen rekening met hun wensen, moeilijke klanten zijn schering en inslag en een verkeersongeval loert steeds om de hoek.

De platforms waarvoor ze werken, hebben de mond vol van flexibele werkuren, maar nemen vaak een loopje met de fundamentele arbeidsrechten van de bezorgers. Er is weliswaar enige verbetering merkbaar en de voorwaarden gaan er bij sommige platforms iets op vooruit, terwijl de betrokkenen zelf mechanismen voor wederzijdse steun opzetten.

“De foto's zijn bedoeld als eerbetoon aan deze dappere mensen die ons respect verdienen”, aldus **Stucin**.

De foto's werpen licht op de problematiek van deze groeiende groep atypische werknemers, waaraan aandacht wordt besteed in een [advies van het EESC over de sociale dialoog als instrument ter bevordering van gezondheid en veiligheid op het werk](#) waarover tijdens de januarizitting zal worden gedebatteerd.

De tentoonstelling, die in samenwerking met het Franse voorzitterschap van de Raad van de EU wordt gehouden, loopt van **15 januari tot 15 februari 2022**. U kunt de tentoonstelling [HIER](#) bezichtigen. (ck)

Redactie

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Aan deze uitgave werkten mee

Amalia Tsoumani (at)
Chrysanthi Kokkini (ck)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katharina Radler (kr)
Katerina Serifi (ks)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Coördinatie

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)

Adres

Europees Economisch en Sociaal Comité
Jacques Delorsgebouw, Belliardstraat 99, B-1040
Brussel, België

EESC Info verschijnt negen keer per jaar – telkens ter gelegenheid van een EESC-zitting. ?EESC info is beschikbaar in 23 talen.

EESC Info is niet het officiële verslag van de werkzaamheden van het EESC. Voor die werkzaamheden wordt verwezen naar het Publicatieblad van de Europese Unie en andere publicaties van het EESC.

Reproductie – onder vermelding van EESC Info – is toegestaan, op voorwaarde dat de redactie een link wordt toegestuurd.

01/2022